

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

ügyszám: IV/196/2018.

tárgy: hiánypótlás

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/196-2/2018	
Érkezett: 2018 MÁRC 08.	
Példány: 2	Kezelőiroda:
Melléklet: 0	dl.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Hiánypótló felhívásukra az alábbiakat adom elő.

Tájékoztatásuk szerint indítványom nem tartalmaz kellő alkotmányossági szempontú indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntések mennyiben és miért sértik ügyfelem Alaptörvényben biztosított jogát.

Ennek megfelelően az alábbiakban részletes alkotmányossági szempontú indokolást adok elő erre nézve:

1.A támadott bírói döntések és az annak alapjául szolgáló jegyzői határozat sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot.

Indokolás: az eljáró bíróságok a tényállás tisztázása, illetve abból a megfelelő következtetések levonása során az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát megsértették, vagy nem kellő súllyal vették figyelembe.

A jegyzői eljárásban az indítványozót egyáltalán nem hallgatták meg. Az indítványozó szerint a meghallgatásának hiánya megalapozza az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésben biztosított jogának sérelmét.

Ennek alkotmányossági alátámasztására utalunk az Alkotmánybíróság eddigi joggyakorlatára:

A 3101/2017. (V. 8.) AB határozat már az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés vonatkozásában ezt az összefüggést elismerte, vagyis, hogy a meghallgatás hiánya felvetheti a tisztességes, „közvetlen” bírósági eljáráshoz való alapjog sérelmét, így ezt – *mutatis mutandis* az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés vonatkozásában is alkalmaznia kell most az AB-nek, mivel az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése lényegében nem más, mint a XXVIII. cikk (1) bekezdésben biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak a hatósági eljárásokra történő vonatkoztatása, így tartalmát tekintve sem lehet attól kevesebb, nem biztosíthat alacsonyabb védelmi szintet.

Az Alkotmánybíróság a 3101/2017. (V. 8.) AB határozatban megállapította, hogy az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított azon érvelése, miszerint „az eljárás során nem hallgatták meg személyesen és nem volt lehetősége arra,

hogy bizonyítási indítványát előadja, így sérült a közvetlenség elve, egyben sérelmezte a bizonyítási teherrel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztását is”, – megalapozottsága esetén – felvetheti az Abtv. 29. §-a szerinti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét, ezért e tekintetben a befogadás és az érdemi vizsgálat mellett döntött, és azt csak azért utasította el, mert „Az indítványozót mint II. rendű alperest a tárgyalásra szabályszerűen idézték, nevében jogi képviselője járt el. Az indítványozó a tárgyaláson nem jelent meg és nyilatkozatot írásban sem tett. Jogi képviselőnek adott megbízását követően a bíróság a második érdemi tárgyalásra személyes megjelenési kötelezettséggel idézte, amit szintén elmulasztott. Nem volt elzárva attól, hogy védekezése jogi és ténybeli alapját részletesen kifejtsen, ezt azonban sem írásban, sem a tárgyaláson jelen levő jogi képviselő útján szóban nem tette meg.”

Jelen ügyben viszont épp ennek ellenkezője áll fenn:

A támadott jegyzői és bírósági határozatok azért sértik az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, mert az indítványozót nem is idézték meg, tehát kifejezetten el volt elzárva attól, hogy érveinek jogi és ténybeli alapját részletesen kifejtsen, így az indítványunk e vonatkozásban (is) megalapozott. Ezáltal a jegyzői eljárásban sérült az indítványozó tisztességes hatósági eljáráshoz való joga. A bírói döntések pedig azáltal, hogy ezt a jegyzői határozatot hatályában fenntartották, megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés szerinti tisztességes eljáráshoz való jogot.

Az indítványozó állítása szerint a jegyzői határozat és a bírósági döntések is sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésben biztosított tulajdonhoz való jogát.

Ennek alkotmányossági szempontú indokolása céljából idézem az Alkotmánybíróság korábbi határozatait:

Az Alkotmánybíróság már korábban, a 120/B/2001. AB határozat kimondta, hogy „A birtokvédelem célja, hogy megakadályozza a birtokállapot jogalap nélküli megváltoztatását vagy megzavarását. Ennek egyik eszköze a Ptk. 190. § (1) bekezdés alapján az önhatalom. A másik eszköze a jegyző által nyújtott birtokvédelem, ami a birtoklás tényén alapul.” Az AB itt azt is kimondta, hogy „A birtokláshoz való jog a tulajdonjogból ered. A birtoklás – mint a dolog feletti uralom gyakorlása – a tulajdonjog egyik részjogosítványa.”

A 1437/B/1991. AB határozat a következőket állapította meg: „A birtokvédelem alapvető célkitűzése a birtoklás tényének jogi oltalomban való részesítése. A tulajdon alkotmányos védelmének Ptkbeli szabályai a tulajdonosi státusz védelmére irányulnak. A tulajdonos védelme a tulajdonlás jogcímén alapul.”

A támadott jegyzői és bírósági határozatok azért sértik az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jogából eredő birtokláshoz való jogát, mert a jegyzői határozat nem biztosította ezt a célt az indítványozó számára, ami a birtokvédelem –

Alkotmánybíróság által is elismert és alkotmányosan is igazolható – célja. Az indítványozó ugyanis a tulajdonjogából eredő birtokláshoz való jogát egyáltalán nem gyakorolhatja. A jegyzői határozatot helybenhagyó bírósági döntések sem reparálták ezt az alapjogsérelmet, így a bírói döntések is ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, azt szükségtelenül és aránytalanul korlátozzák. Az AB-gyakorlat szerint „a birtokvédelem és a szomszédjogok, illetve ezek érvényesíthetősége az Alaptörvény XIII. cikkén alapuló tulajdoni védelmet élveznek.” (18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [23])

További alkotmányossági szempontú érvelések

Az *Emberi Jogok Európai Egyezménye* első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke szerint: „Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához.”

A magyar Alkotmánybíróság már működésének kezdete óta felhasználta az Emberi Jogok Európai Egyezményéből és a strasbourgi gyakorlatból kikristályosodó jogelveket és követelményeket. Az Alkotmánybíróság a tulajdonhoz való joggal összefüggő határozatainak meghozatala során is alapvetően követte a strasbourgi bíróság gyakorlatát, s ezt *expressis verbis* is megerősítette, kimondván, hogy „az Alkotmánybíróság tulajdonvédelmi felfogása összhangban van az Emberi Jogok Európai Egyezményével és az Emberi Jogi Bíróság ítélezésével.” Lásd: 64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373. Ezt a 64/1993. Ab határozatot az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően is fenntartotta, tehát az ebben foglalt érvelést az Alaptörvény hatálybalépése után továbbra is mérvadónak kell tekinteni. Lásd pl. 7/2015. (III. 19.) AB határozat, Indokolás [45]

A Lisszaboni Szerződés hatályba lépése óta tehát jogilag is kötelezővé vált Alapjogi Charta magában foglalja az emberi jogok európai egyezményében foglalt valamennyi jogot, így annak 17. cikkében a tulajdonhoz való jogot is. Eszerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja. Tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségeiért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni.”

Ezeket az érveket azért hoztam fel, mert mindkét nemzetközi dokumentumban látható, hogy kifejezetten a birtoklás tényét is védik. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye a javak tiszteletbentartását, a „the peaceful enjoyment of his possessions”, tehát kifejezetten a birtok (*possession* = *birtok*) védelmét garantálja, az Alapjogi Charta pedig külön nevesíti a tulajdonhoz való jog részjogosítványaként a birtokláshoz való jogot. A jelen ügyben támadott hatósági és bírósági döntések azáltal, hogy nem állapították meg az ellenérdekű fél birtokháborítását, nem biztosították az indítványozónak a javai békés élvezetét, a lakáshasználati megállapodásban megállapított közös használatban lévő helyiségek használati jogát nem biztosították az indítványozó részére, az ellenérdekű fél ezeket a helyiségeket lezárta.

Az Alkotmánybíróság által biztosított jogvédelem szintje pedig semmilyen módon nem lehet alacsonyabb a nemzetközi bírói fórumok által biztosított alapjogvédelem szintjével. A

15/2016. (IX. 21.) AB határozat, Indokolás [42] szerint: Az Alkotmánybíróság különös figyelmet szentel az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) döntéseinek. Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette, hogy a hazai alapjogvédelem minimumszintje nem lehet alacsonyabb, mint az EJEB esetjoga által az adott alapjog vonatkozásában biztosított jogvédelem szintje {lásd pl.: 6/2011. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2011, 290, 321.; 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [41]; 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [16]}.

A jegyzői határozat és a bírósági döntések sértik az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében alapjogként deklarált magánlakás sérthetetlenségét.

Ennek alkotmányossági szempontú indokolása céljából idézem az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kifejtett álláspontját:

Az Alkotmánybíróság a 1427/B/1995. AB határozatban kimondta, hogy „nemcsak a büntetőjog, hanem a közigazgatási jog, a polgári jog és a polgári eljárásjog is különféle jogi eszközöket (birtokvédelem, birtokháborítás megszüntetése, lakáskiürítési per, stb.) biztosít ezen alkotmányos jog védelme érdekében. Az államra ugyanis olyan kötelezettség hárul, hogy az Alkotmányban felsorolt intézményeket és az ott deklarált alapjogokat többféle jogi eszközzel, és szükség esetén a büntetőjog eszközeivel is biztosítsa.”

Jelen esetben azonban hiába folyamodtam a jegyzőhöz és a bíróságokhoz, az állam ezt a jogomat nem biztosította megfelelő jogi eszközökkel, ezáltal sérült az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított jogom is. A jelen ügyben támadott hatósági és bírósági döntések azért sértik az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított jogát, mert nem állapították meg az ellenérdekű fél birtokháborítását, nem szüntették meg az ellenérdekű fél birtokháborítását, tekintettel arra, hogy a lakáshasználati megállapodásban megállapított közös használatban lévő helyiségek használati jogát nem biztosították az indítványozó részére, hanem az ellenérdekű fél ezeket a helyiségeket lezárta.

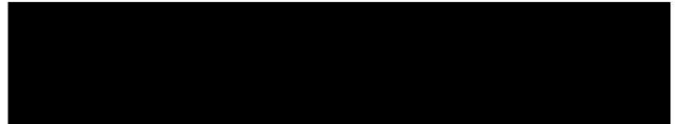
A fentiekben tehát részletes alkotmányossági – azaz kizárólag alkotmánybírósági joggyakorlaton és nemzetközi emberi jogi egyezményeken alapuló – érvelését adtam annak, hogy a támadott bírói döntések miért sértik úgyfelem Alaptörvényben biztosított jogait.

Arra a hiánypótlási felhívásukra, hogy a támadott bírói döntések mennyiben sértik úgyfelem Alaptörvényben biztosított jogait, a következőket tudom előadni:

A jegyzői határozat és a bírósági döntések alaptörvény-ellenes módon, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal ellentétben, szükségtelenül és aránytalanul korlátozták ügyfelem:

- az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát,
- az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében garantált tulajdonhoz való jogát,
- az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében alapjogként deklarált magánlakás sérthetetlenségét

Budapest, 2018. február 28.

jogi képviselő: